

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoCsp/17/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123201145
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Kostolanská
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4123201145.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Kostolanskej a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v spore žalobcu: U.. Z. I., nar. XX.XX.XXXX, J., proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., IČO: 31 320 155, Mlynské nivy 1, Bratislava, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, o určenie, že vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru, je neplatným právnym úkonom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 7Csp/15/2023-153 zo dňa 14. júna 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému **n e p r i z n á v a** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie zastavil a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorej rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania.

2. V odôvodnení súd prvej inštancie právne svoje rozhodnutie zdôvodnil ustanovením § 161 ods. 1, 2 a § 230 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ako aj odôvodnením rozhodnutia NS SR sp. zn. 2Cdo/41/2021 zo dňa 25.04.2022, a tiež pripojením a preskúmaním spisu sp. zn. 16Csp/227/2021 zistil, že toto konanie je právoplatne skončené dňom 19.01.2022 vydaním platobného rozkazu zo dňa 16.12.2021. Následne žalobca podal žalobu o určenie, že vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru žalovaným, je neplatný právny úkon. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na procesnú podmienku - prekážku res iudicata, ktorá má za následok, že konanie je potrebné zastaviť. Bližšie uviedol, že súd, ktorý rozhoduje o žalobe na plnenie, (v prípade konania 16Csp/227/2021 išlo o zaplatenie sumy 9542,61 eura s prísl.) si v tomto sporovom konaní musí ako predbežnú otázku posúdiť existenciu či neexistenciu práva alebo právneho vzťahu, o ktorých nebolo doposiaľ rozhodnuté. Práve na základe tohto posúdenia určitého práva alebo právneho vzťahu súdom v sporovom konaní o splnení povinnosti, žaloba na plnenie konzumuje žalobu určovaciu, a vytvára prekážku začatej veci, resp. rozhodnutej veci. Rovnaký právny názor prijal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 3Cdo/100/01 zo dňa 28.05.2002, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom R 110/2003. Rovnako poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 25CoCsp/36/2020 zo dňa 10.02.2021, ktorý v odôvodnení konštatoval, že odvolací súd v tomto smere zhodne so súdom prvej inštancie uvádza, že toto rozhodnutie tvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci pre konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia, konanie o určenie neplatnosti zmluvy i pre konanie o určení bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru, pretože o ňom bola ako predbežná otázka riešená jednak platnosť zmluvy posudzované náležitosti zmluvy, ktoré by mohli mať vplyv na určenie bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru. Ak o veci bolo právoplatne rozhodnuté, nemožno ju prejednať znova. Zároveň súd prvej inštancie dal do pozornosti mylné vnímanie

uznesenia NS SR žalobcom, predložené zo strany žalovaného na pojednávaní dňa 13.06.2023, k čomu žalobca uviedol: „o prekážku právoplatne rozhodnutej veci nejde v prípadoch, ak si súd určitú otázku v konaní posúdil prejudiciálne. Prejudiciálna otázka a jej posúdenie nesmie byť nikdy poňaté do výroku súdneho rozhodnutia, keďže výrok súdneho rozhodnutia je jedinou časťou rozsudku, ktorá nadobúda právoplatnosť, prejudiciálne posúdená otázka, ktorá sa prejavuje iba v odôvodnení rozsudku, nemôže tvoriť prekážku právoplatne rozhodnutej veci.“ Tu súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca opomenul a nevnímal nasledovnú vetu z predmetného rozhodnutia, že výnimku tvorí situácia, keď bolo právoplatne rozhodnuté o žalobe na plnenie, ktorého predpokladom bolo prejudiciálne posúdenie (určenie) práva alebo právneho vzťahu, čo bol aj tento prípad. V konaní pod sp. zn. 16Csp/227/2021 sa žalovaný v postavení žalobcu domáhal zaplatenia sumy, ktorej nárok odvodil od úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, keď žalovaný sa domáhal vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov žalobcovi formou spotrebiteľského úveru. Nakoľko žalobca v postavení žalovaného nesplnil svoje povinnosti vyplývajúcej mu zo zmluvy, žalovaný po tom ako vyzval výzvou zo dňa 27.02.2019 žalobcu na úhradu nedoplatku na splátkach, s tým, že ak do 05.04.2019 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 12/2018, bude veriteľ oprávnený zosplatiť dlh, čo následne učinil a listom zo dňa 27.04.2019 úver zosplatil. Z uvedeného bolo zrejmé, že žalobca v konaní pod sp. zn. 7Csp/15/2023 sa domáhal určenia, že predmetné zosplatenie je neplatným právnym úkonom, pričom tohto nároku sa domáhal na tom istom skutkovom základe ako žalobca v konaní pod sp. zn. 16Csp/227/2021, pričom súd už v konaní o vydanie platobného rozkazu si prejudiciálne vyriešil aj otázku platnosti vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru a teda bola splnená okrem toho, že ide o tie isté strany sporu, aj podmienka totožnosť vecí - predmetu konania vyplývajúceho z rovnakých skutkových dôvodov a ak ide o to isté plnenie (petit), o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t. j. ak vyplýva z rovnakého skutku). S poukazom na vyššie uvedené preto súd prvej inštancie konanie v zmysle § 161 ods. 2 CSP zastavil.

3. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na § 256 ods. 1 CSP, pričom zisťoval zavinenie niektorej zo strán na zastavení konania. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania považoval za potrebné zistiť, kto zavinil jeho zastavenie, nakoľko vznik konania spôsobí vždy žalobca podaním žaloby. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania skúmal zavinenie iba z procesného hľadiska a neposudzoval právo žalobcu, teda žalobu podľa hmotného práva. Mal za to, že podaním nedôvodnej žaloby, ktorá mala za následok zastavenie konania pre procesnú podmienku - prekážka res iudicate, zavinil zastavenie konania žalobca, preto priznal nárok na náhradu trov konania žalovanému v rozsahu 100%.

4. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, namietajúc, že dňa 06.02.2023 podal na žalovanú žalobu, v ktorej sa domáhal, aby súd rozhodol, že žalovaná uskutočnila neplatný právny úkon vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Poukázal tiež na žalobné body I. - III. Následne uviedol, že dňa 22.02.2023 bol predvolaný na výsluch a dňa 13.06.2023 na súdnom pojednávaní zotrval v celom rozsahu na návrhu žaloby. Na pojednávaní žalovaný vo vyjadrení k žalobe čítal listinný dôkaz o tom, že sa jedná o prekážku v konaní, pričom dôvodil judikátom NR SR. Následne bol žalobca vyzvaný, či sa chce vyjadriť k uvedenému dôkazu a po jeho vyjadrení súd vyhlásil, že nebude viesť dokazovanie o neplatnom právnom úkone, pojednávanie odročil z dôvodu zistenia, či sa jedná o prekážku. Dňa 19.06.2023 doručil žalobca súdu vyjadrenie na listinný dôkaz, ale súd už konanie zastavil dňa 14.06.2023.

5. Následne žalobca vymedzil dôvody odvolania a to s poukazom na § 5 zákona o súdnych úradníkoch, podľa ktorého mala byť vec predložená sudcovi určenému rozvrhom práce. Poukázal tiež na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/120/2009 a nález I. ÚS 122/2012-47, ako aj čl. 6 ESLP a rozhodnutia sp. zn. ÚS 355/2015 a II. ÚS 168/2019, majúc za to, že súd porušil právo na rovnosť zbraní strán sporu tým, že v súdnom konaní na listinný dôkaz predložený na hlavnom pojednávaní nedal možnosť oboznámiť sa žalobcovi s predmetným listinným dôkazom. Okrem toho vytýkal porušenie práva na spravodlivý proces, súdnu ochranu, kedy bez dokazovania považoval skutočnosť tvrdenú stranou sporu za preukázanú len na základe tvrdenia strany sporu, čo je absolútne mimo súdne pravidlá. Porušenie práva na spravodlivý proces vnímal žalobca aj v tom, že sa súd vôbec nevysporiadal s námietkou žalobcu ohľadne skúmania neprijateľných zmluvných podmienok a povinnosti, aby boli skúmané sudcom a nie vyšším súdnym úradníkom. Následne poukázal na rozdielne skutky, z ktorých vychádzajú petitívne nároky, pričom v žalobe sp. zn. 7Csp/15/2023 žalobca uvádzal, že neboli splnené podmienky postupu žalovanej, teda

nekonala s odbornou starostlivosťou a na základe uvedeného nemohla úver zosplatniť, nakoľko iný zákon uvádza podmienky. V platobnom rozkaze sp. zn. 16Csp/227/2021 sa dožadoval žalobca nároku na zaplatenie z úverovej zmluvy, pričom dôvodil, že došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti na základe zmluvy, výzvy na omeškanie. Súd rozhodoval predbežnou otázkou o úrokoch, platnosti zmluvy aj o mimoriadnej splatnosti, ale skutok dej vychádzal zo zmluvy zmluvného dojednania predmetného platobného rozkazu vymedzeným skutkového návrhu žaloby žalobcom. Mal za to, že súd v platobnom rozkaze nemohol skúmať postup žalovanej pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, či konala s odbornou starostlivosťou pred uzatvorením zmluvy, nakoľko práve táto skutočnosť zo skutkového základu v platobnom rozkaze nebola vymedzená. Zdôraznil, že súd nepreukázane, nedôvodne a mylne aplikoval závery iného súdu, pričom tieto skutočnosti ani elementárne nesedia so skutkom, o ktorom rozhoduje. Nebol totožný dej - skutkové tvrdenia, pričom ten je v prípade žalobcu odborná starostlivosť pri žiadosti o úver a v prípade judikatúr, ktorý predložil súd dej samotnej zmluvy podmienok. Povrchne laxne bez skúmania detailov spojil neobjektívne skutočnosti, a tie priradil pod rovnakú skutočnosť ako judikát. Mal za to, že práve v platobnom rozkaze nebol skutok odbornej starostlivosti žalovanej skutkovo vymedzený. Súd prvej inštancie teda nemohol rozhodovať o základe, ktorý nebol skutkovo vymedzený a ktorý nebol v žalobe. Žalobca tak správne uviedol vetu, len okresný súd ju nepochopil, nakoľko bolo potrebné, aby si prečítal vyjadrenie k žalovanej. Bol tiež toho názoru, že súd síce správne odcitoval znenie judikátu a žalobca judikát nerozporuje, ale bolo nesprávne aplikované, resp. nepreukázané, totižto to, že súd riešil otázku vyhlásenia mimoriadnej splatnosti ako predbežnú a následne ju žaloba, ktorú tento nárok spochybní ešte neznamená, že tu je prekážka, nakoľko je potrebné skúmať, na základe akých skutkov pri posudzovaní tejto otázky súd vychádzal. Ak z iných skutkových dejov ako predmetná žaloba, tak prekážka nie je. Odborná spôsobilosť veriteľa je iný skutok. V prvom prípade platobného rozkazu išlo o nárok zaplatenia dlžnej sumy vyhlásením mimoriadnej splatnosti na základe uzavretej zmluvy o úvere, v druhom prípade (predmetná vec) sa jedná o posúdenie, či vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je neplatný právny úkon na základe toho, že žalovaná nepostupovala s odbornou starostlivosťou pri žiadosti o úver, teda pred uzavretím úveru.

6. Odvolanie žalobcu bolo žalovanému zaslané na vedomie. Písomné vyjadrenie podané nebolo.

7. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti (§ 363 CSP), viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

8. Z obsahu spisu nepochybne vyplývalo, že žalobca podal proti žalovanému žalobu dňa 06.02.2023, ktorou sa domáhal určenia neplatnosti právneho úkonu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Skutkový stav vymedzil tým, že dňa 17.03.2017 uzavrel žalobca so žalovaným, ktorý je právnym nástupcom pôvodného veriteľa Consumer Finance Holding a.s., zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX a následne vytýkal náležitosti, týkajúce sa v zmluvy, a to v bode I. náležitosti zmluvy, v bode II. údaje o finančnej situácii žalobcu, v bode III. postúpenie pohľadávky a to s poukazom na zákon o bankách. Na výsluchu žalobca doplnil, že trvá na podanej žalobe a ide o žalobu podľa § 137 písm. d) CSP. K žalobe zaslal písomné vyjadrenie žalovaný. Následne prebehla replika a duplika a súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom žalovaný s poukazom na uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/41/2021 namietal nedostatok procesnej podmienky. Súd prvej inštancie k uvedenému dal možnosť vyjadriť sa žalobcovi a pojednávanie odročil z dôvodu doplnenia dokazovania a to pripojenia spisu OS NR sp. zn. 16Csp/227/2021. Spis bol pripojený dňa 13.06.2023 a dňa 14.06.2023 súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením.

9. Na uvedený postup súdu prvej inštancie odvolací súd poukazuje z dôvodu, že žalobca v podanom odvolaní namietal porušenie kontradiktórnosti konania, právo na rovnosť zbraní strán sporu a tiež porušenie práva na spravodlivý proces, ako i súdnu ochranu, majúť za to, že súd nedal možnosť žalobcovi oboznámiť sa s predmetným listinným dôkazom a možnosť dať mu posúdiť, do akej miery je písomné vyjadrenie protistrany v súdnom konaní právne významné. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že ani k jednému porušeniu práva vyššie vymenovaného v danom konaní nedošlo, nakoľko žalobca bol oboznámený s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/41/2021 (zo zápisnice z

pojednávania zo dňa 13.06.2023 vyplýva, že jedno vyhotovenie rozhodnutia bolo doručené žalobcovi na pojednávaní) a mal možnosť sa k nemu vyjadriť. Okrem toho súd prvej inštancie si najskôr zabezpečil spis Okresného súdu Nitra sp. zn. 16Csp/227/2021 a až po jeho oboznámení vo veci samej rozhodol, avšak procesným rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Na procesné podmienky je pritom súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti a kedykoľvek, ak ich zistí, a nemožno ich odstrániť, musí rozhodnúť tak, že konanie zastaví. Takouto procesnou podmienkou je aj prekážka rozsúdenej veci.

10. Podľa § 161 ods. 1, 2, 3 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

11. Prekážka rozsúdenej veci (*res iudicata*) nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného a naopak). Ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t. j. vyplýva z rovnakého skutku). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne, resp. inak (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/120/2009). Prekážka právoplatne rozhodnutej veci nie je daná v prípade, ak v novom konaní ide o ten istý právny vzťah medzi tými istými účastníkmi, avšak novo uplatnený nárok sa opiera o iné skutočnosti, ktoré tu neboli v čase pôvodného konania (rozhodnutie najvyššieho súdu 3Cdo/42/2008). Právoplatný rozsudok o žalobe na plnenie vytvára z hľadiska identity predmetu konania prekážku rozsúdenej veci pre konanie o žalobe na určenie, či tu právo alebo právny vzťah je, alebo nie je, vychádzajúcej z rovnakého skutkového základu/z rovnakého skutku (R 110/2003).

12. Ako však žalobca namietal, o prekážku právoplatne rozhodnutej veci nejde v prípadoch, ak si súd určitú otázku v konaní posúdil prejudiciálne. Prejudiciálna otázka a jej posúdenie nesmie byť nikdy poňaté do výroku súdneho rozhodnutia, keďže výrok súdneho rozhodnutia je jedinou časťou rozsudku, ktorá nadobúda právoplatnosť, prejudiciálne posúdená otázka, ktorá sa prejavuje iba v odôvodnení rozsudku, nemôže tvoriť prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Avšak, aj ako uviedol Najvyšší súd SR v rozhodnutí pod sp. zn. 2Cdo/41/2021, výnimku tvorí situácia, keď bolo právoplatne rozhodnuté o žalobe na plnenie, ktorého predpokladom bolo prejudiciálne posúdenie (určenie) práva alebo právneho vzťahu. Ak bolo právoplatne rozhodnuté o povinnosti plniť, či už kladne alebo záporne (či sa žalobe vyhovel alebo bola zamietnutá), tvorí výrok takéhoto rozsudku prekážku právoplatne rozhodnutej veci vo vzťahu k určovacej žalobe medzi tými istými účastníkmi konania vo vzťahu k tomu istému skutku, ktorý už bol predbežne právne kvalifikovaný v rozsudku na plnenie. Naopak to však neplatí. Teda právoplatný rozsudok o určovacej žalobe netvorí automaticky prekážku právoplatne rozhodnutej veci voči žalobe na plnenie. Právoplatným rozsudkom o určení práva či právneho vzťahu sa ešte totiž nerozhodlo o povinnosti plniť z tohto práva alebo právneho vzťahu. Preto je žaloba na plnenie v takýchto prípadoch prípustná. Ak teda bolo právoplatne rozhodnuté o povinnosti plniť, tvorí výrok takéhoto rozsudku prekážku právoplatne rozhodnutej veci vo vzťahu k určovacej žalobe aj podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/100/01, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov pod R 110/2003, podľa ktorého právoplatný rozsudok o žalobe na plnenie vytvára z hľadiska identity predmetu konania prekážku veci rozsúdenej pre konanie o žalobe na určenie, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je, vychádzajúc z rovnakého skutkového základu. Z hľadiska postupu súdu nie je rozhodujúce, či sa určovacou žalobou žalobca domáha určenia existencie/neexistencie práva alebo určenia neplatnosti zmluvného dojednania. Obdobne sa k tejto problematike stavia aj aplikačná prax v Českej republike, napr. v uznesení Ústavného súdu ČR zo dňa 07.01.1994, sp. zn. IV. ÚS 2/93, podľa ktorého právoplatné rozhodnutie o žalobe na plnenie

predstavuje vždy takú prekážku veci právoplatne rozsúdenej pre žaloby na určenie už z toho dôvodu, že ním bola súčasne posúdená existencia či neexistencia určitého právneho vzťahu alebo práva, z ktorého bolo žalované plnenie. Právna istota spolu s požiadavkou ochrany legitímnych očakávaní principiálne neznamená právo strany na rovnaké právne posúdenie jeho veci. Nesporne však znamená právo na vysvetlenie dôvodov, na základe existencie ktorých sa konajúci orgán verejnej moci od stabilného doteraz zastávaného právneho názoru odchýlil (III. ÚS 51/2014).

13. Za rovnaký skutkový základ je pritom potrebné považovať tú skutočnosť, že predmetom preskúmania v oboch konaniach bola Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, uzatvorená medzi veriteľom - Consumer Finance Holding, a.s. a žalobcom ako dlžníkom, za podmienok uvedených v zmluve, pričom tieto podmienky boli preskúmané jednak v konaní vedenom pod sp. zn. 16Csp/227/2021, ako aj ich preskúmania sa opätovne domáhal žalobca v konaní vedenom pod sp. zn. 7Csp/15/2023. V konaní vedenom pod sp. zn. 16Csp/227/2021 bola pritom predmetom súdneho prieskumu okrem vyššie uvedenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere aj notárska zápisnica č. N3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017, ako aj príloha 1 Projektu - opis rozdelenia majetku a záväzkov, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, splátkový kalendár, informácie o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) a priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver, informácie v zmysle zákona č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov, príkaz na úhradu, udelenie súhlasu v zmysle zákona o ochrane osobných údajov, daňové priznania žalobcu, zoznam dokladov k pôžičkám, fotokópie dokladu totožnosti a vodičského preukazu, predžalobná upomienka, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru a tiež prehľad splátok a úhrad. Z uvedených listinných dôkazov vyvodil súd prvej inštancie skutkový stav, ktorý považoval za preukázaný, teda súd nemal pochybnosť o skutočnostiach tvrdných žalobcom v žalobe, preto vo veci samej rozhodol platobným rozkazom bez vyjadrenia žalovaného. Avšak aj v tomto konaní je zachovaná kontradiktórnosť konania, ktorá umožnila žalovanému, aby proti platobnému rozkazu podal odpor, v rámci ktorého mal a mohol namietať všetky právne skutočnosti, ktoré sú predmetom žaloby, vedenej pod sp. zn. 7Csp/15/2023. V tejto súvislosti však odvolací súd zdôrazňuje, že nie je možné zamieňať zhodu skutkových okolností s tvrdeniami strany, a v uvedenom vidieť rozdielnosť konaní. Pred vydaním platobného rozkazu súd prvej inštancie preveroval žalobcom tvrdené skutkové okolnosti, vychádzal pritom z predložených listinných dôkazov, ktoré podrobil súdnemu prieskumu a následne rozhodol platobným rozkazom. Samotná skutočnosť, že v platobnom rozkaze absentuje zdôvodnenie skúmaných zmluvných podmienok a iných náležitostí vyplývajúcich z listinných dôkazov, neznamená, že žalobcom preukázaný skutkový stav nebol podrobený súdnej kontrole. V prípade, ak žalobca v postavení žalovaného bol nespokojný s právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie mal možnosť podať odpor, v rámci ktorého mohol vytýkať ním tvrdené skutočnosti. Platobným rozkazom však bolo rozhodnuté o povinnosti plniť, pričom ako vyplýva z vyššie uvedeného výkladu, takýto výrok tvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci vo vzťahu k určovacej žalobe aj podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/100/01, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov pod R 110/2003, podľa ktorého právoplatný rozsudok o žalobe na plnenie vytvára z hľadiska identity predmetu konania prekážku veci rozsúdenej pre konanie o žalobe na určenie, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je, vychádzajúc z rovnakého skutkového základu. Z hľadiska postupu súdu nie je rozhodujúce, či sa určovacou žalobou žalobca domáha určenia existencie/neexistencie práva alebo určenia neplatnosti zmluvného dojednania. Teda aj v danom prípade, ak sa žalobca domáhal určenia, že vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru žalovanou je neplatným právnym úkonom, a to bez ohľadu na ním tvrdené skutkové tvrdenia, ktoré sa však zakladajú na rovnakom skutkovom základe, ktorý už raz predmetom súdneho prieskumu bol. Je pritom irelevantné, či s odstupom času sa žalobca s týmto právnym posúdením stotožňuje alebo nie, resp. či našiel ďalšie vady, ktoré podľa jeho názoru preskúmané neboli.

14. Z kontextu odvolania žalobcu tiež vyplýva, že v odvolaní namietať aj tú skutočnosť, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, namietajúc nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia (čo možno vyvodiť z obsahu odvolania žalobcu), odvolací súd uvádza, že táto námietka žalobcu tiež nie je dôvodná, keďže súd prvej inštancie odôvodnil rozhodnutie súdu v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP, pričom odvolací súd poukazuje aj na to, že preskúmaním veci zistil, že súd prvej inštancie dostatočným spôsobom a zároveň hne odôvodnil rozhodnutie, uviedol zásadné dôvody podstatné pre rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj myšlienkovú líniu, ktorou sa súd prvej inštancie riadil pri právnom posúdení veci. V súvislosti s požiadavkami kladenými na odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska princípov spravodlivého procesu, a to najmä pokiaľ ide o ich

úplnosť, zrozumiteľnosť a presvedčivosť, odvolací súd poukazuje tiež na to, že aj po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku je naďalej aktuálne stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 03.12.2015, R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie postupoval pri odôvodnení rozhodnutia v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP, pričom odôvodnenie rozhodnutia obsahuje základné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie, spĺňa parametre zákonného odôvodnenia; za existujúci odvolací dôvod nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu, ale len to, že by ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, ktorá situácia v predmetnej veci však nenastala.

15. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd námietky žalobcu voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie vyhodnotil za nedôvodné a mal za to, že súd prvej inštancie rozhodol správne. Napriek tvrdeniam žalobcu o odlišnosti skutkového základu, aj odvolací súd bol toho názoru, že v obidvoch konaniach išlo o totožný skutkový základ, pričom listinné dôkazy súdom prvej inštancie boli preskúmané a vyhodnotené, v dôsledku čoho bol ustálený skutkový stav a súd prvej inštancie v konaní vedenom pod sp. zn. 16Csp/227/2021 rozhodol platobným rozkazom, voči ktorému žalobca v právnom postavení žalovaného odpor nepodal, a teda nadobudol právoplatnosť, ako aj záväznosť pre strany sporu, t.j. aj pre žalobcu a jeho opätovné preskúmanie v záujme právnej istoty je možné len za zákonom stanovených dôvodov, ktorým však nie je určovací žaloba. A to aj za stavu, že v súčasnosti žalobca vytyka procesné chyby v konaní pod sp. zn. 16Csp/227/2021 (neaplikovanie § 5 zákona o súdnych úradníkoch), resp. aj za stavu, ak by išlo o nesprávne rozhodnutie.

16. Preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie s použitím § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

17. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol s poukazom na § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 CSP tak, že podľa § 255 ods. 1 CSP v odvolacom konaní nepriznal úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi, nakoľko mal za to, že žalovanému v odvolacom konaní žiadne trovy konania nevznikli, preto mu ani nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

18. Senát odvolacieho súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).